

APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 97 o P 000039 10 Rev
Brčko, 09.12.2010. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u vijeću sastavljenom od sudija, Damjana Kaurinović, kao predsjednika vijeća, Maide Kovačević i Srđana Nedić, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja T. N. iz D. i N. J. iz L., zastupanih po punomoćniku G. E., advokatu iz T., protiv tuženog Brčko distrikta BiH i Federacije BiH-Federalnog Ministarstva pravde, zastupanog po Federalnom Pravobranilaštvu Sarajevo, radi naknade štete, odlučujući o reviziji tužitelja, izjavljenoj protiv presude Apelacionog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 097-o-Gž-08-000202 od 30.09.2009. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 09.12.2010. godine, donio je slijedeću

P R E S U D U

Revizija tužitelja T. N. iz D. i N. J. iz L. S. O..

O b r a z l o Ź e n j e

Prvostepenom presudom broj P.582/04-I od 28.11.2008. godine odbijen je tužbeni zahtjev za isplatu naknade nematerijalne i materijalne štete (po vidovima i iznosima iz izreke te presude) po osnovu neosnovanog lišenja slobode, jer su tužitelji pravosnažnom presudom Osnovnog suda Brčko distrikta BiH broj K.36/00 oslobođeni odgovornosti, zbog nedostatka pasivne legitimacije tuženih Brčko distrikta BiH i Federacije BiH.

Drugostepenom presudom broj 097-o-Gž-06-000095 od 19.12.2006. godine odbijena je žalba tužitelja i potvrđena je prvostepena presuda.

Povodom revizije tužitelja, presudom broj 097-o-Rev-07-000012 od 28.03.2008. godine ukinuta je drugostepena presuda u odnosu na tuženu Federaciju BiH, dok je u odnosu na tuženog Brčko distrikt BiH drugostepena presuda potvrđena.

U ponovljenom postupku, drugostepenom presudom broj 097-o-Gž-08-000202 od 30.09.2009. godine odbijena je žalba tužitelja kao neosnovana, pa je potvrđena prvostepena presuda gore navedena, u dijelu kojim je odbijen tužbeni zahtjev prema tuženoj Federaciji BiH.

Protiv te drugostepene presude tužitelji su putem punomoćnika izjavili blagovremenu reviziju zbog povreda odredaba parničnog postupka, te pogrešne primjene materijalnog prava i predlažu da revizijski sud preinači pobijane presude, usvoji tužbeni zahtjev i obaveže tužene da naknade troškove parničnog postupka (prvostepenog i žalbenog), kao i troškove revizije.

Tužena Federacija BiH nije odgovorila na izjavljenu reviziju.

Tuženi Brčko distrikt BiH u odgovoru na reviziju predlaže da se revizija u dijelu kojim se pobijaju nižestepene presude prema tuženom Brčko distriktu BiH odbaci iz razloga što se pobijanom presudom i nije odlučivalo o odgovornosti Brčko distrikta BiH, odnosno o odgovornosti Brčko distrikta BiH je već odlučeno u revizionom postupku, završenim presudom od 28.03.2008. godine.

Revizija nije osnovana.

Na osnovu odredbe člana 39. stav 2. Statuta Brčko distrikta BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“ broj 17/08) i prelazne i završne odredbe člana 434. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj 8/09) o reviziji je odlučeno po pravilima Zakona o parničnom postupku koji je važio do stupanja na snagu važećeg Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta BiH i to u odnosu na odgovornost tužene Federacije BiH u nastanku štete, jer je revizijski postupak prema tuženom Brčko distriktu BiH završen presudom broj: 097-0-Rev-07-000012 od 28.03.2008. godine, odnosno pobijana presuda je ispitana u granicama razloga određeno navedenih u reviziji (član 313. ZPP).

Predmet spora je zahtjev za naknadu materijalne i nematerijalne štete koju tužitelji trpe zbog neosnovanog lišenja slobode, jer su tužitelji pravosnažnom presudom Osnovnog suda Brčko distrikta BiH broj K-36/00 od 10.09.2003. godine oslobođeni od optužbe da su počinili kazneno djelo Teška krađa iz člana 148. stav 1. Krivičnog zakona Brčko distrikta BiH u vezi sa članom 22. Krivičnog zakona SFRJ.

Prema činjeničnom utvrđenju prvostepenog suda, koji kao pravilan prihvata i drugostepeni sud, što se navodima revizije ne dovodi u sumnju tužitelji su lišeni slobode u periodu od 02.04.1996. godine do 21.06.1996. godine (prvo od vojnih organa kao regularne vojne organizacije...) koja je po navodima revizije, prema zapovjedi od 10.04.1996. godine organizaciono pripadala vojsci F. B., a potom po rješenju istražnog sudije Višeg suda Bosanski Brod (sa sjedištem u Orašju), dok je krivični postupak okončan oslobađajućom presudom u postupku pred Osnovnim sudom Brčko distrikta BiH.

Prvostepeni sud zaključuje da je tužbeni zahtjev neosnovan zbog nedostatka pasivne legitimacije tužene Federacije BiH, jer su tužitelji lišeni slobode prije stupanja na snagu Zakona o kaznenom postupku Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 43/98), kojim zakonom je tek

ustanovljena odgovornost Federacije za takav vid štete, a za period prije toga (kada su tužitelji lišeni slobode) naknadu štete treba da plati P. Ž..

Navedeni stav prvostepenog suda prihvata u potpunosti i drugostepeni sud, kod nesporno utvrđene činjenice da su tužitelji bili lišeni slobode u periodu od 02.04.1996. godine do 21.06.1996. godine, pa obaveza naknade štete je na strani P. Ž., ali ne i obaveza Federacije po tada važećim propisima, jer se odgovornost za štetu i pasivna legitimacija tuženog utvrđuju prema okolnostima i činjenicama koje su postojale u vrijeme njenog nastanka. Takođe, prema obrazloženju pobijane (drugostepene) odluke sud je u žalbenom postupku prvostepenu presudu ispitao u skladu sa odredbom član 292. ZPP, koja (odredba) nalaže da se pobijana odluka ispituje u granicama navedenih razloga. Obzirom da su tužitelji žalbeni razlog pogrešne primjene materijalnog prava, po zaključku prvostepenog suda da tuženi nisu pasivno legitimisane osobe, obrazložili isključivo tvrdnjom da se pri ocjeni odgovornosti cijene propisi koji su bili na snazi u vrijeme ispunjenja uslova za konkretnu naknadu (Krivični zakon iz 1998. godine) i kojim zakonom je uspostavljena mogućnost regresa Federacije od Kantona-Županije čiji sud je nezakonito lišio slobode tužitelje, to je žalbeni sud pravilno cijenio da materijalno pravo nije primjenjeno na štetu tužitelja kada je utvrđeno da tužbeni zahtjev nije osnovan zbog nedostatka pasivne legitimacije i na strani tužene Federacije BiH.

Nije ostvarena bitna povreda postupka iz člana 284. stav 2. tačka 12. ZPP, na koju povredu revizija ukazuje, tvrdnjom da drugostepena presuda ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama, jer su dati razlozi o odlučnim činjenicama, pa se drugostepena presuda može ispitati, a ti razlozi nisu nejasni niti protivrječni, a o odlučnim činjenicama ne postoji protivrječnost između onoga što se razlozima drugostepene presude navodi pri ocjeni pasivne legitimacije tužene Federacije BiH, obzirom na utvrđene činjenice u redovnom sudskom postupku da su tužitelji bili u pritvoru od 02.04.1996. godine do 21.06.1996. godine, te navoda iz revizije koja obrazlaže bitnu povredu postupka (u okviru kojeg razloga i sadržaja povrede postupka) revizioni sud ispituje pravilnost i zakonitost pobijane odluke. Pravilan je i zaključak drugostepenog suda da tužena Federacija prema odredbama važećih zakonskih propisa u vrijeme nastanka štete nije u obavezi da naknadi tu štetu, jer se, kako pravilno zaključuje i drugostepeni sud pasivna legitimacija tuženog u parnici utvrđuje prema okolnostima i činjenicama u vrijeme nastanka štete, na šta upućuje odredba člana 186. Zakona o obligacionim odnosima koja propisuje da se obaveza naknade smatra dospjelom od trenutka nastanka štete, te saglasno tome šteta se utvrđuje prema okolnostima i činjenicama koje su postojale u vrijeme njenog nastanka.

Iz svih navedenih razloga u konkretnom slučaju ne može se cijeliti odgovornost Federacije BiH sa aspekta Zakona o krivičnom postupku iz 1998. godine (kojim zakonom je uspostavljena odgovornost i mogućnost regresa Federacije od Kantona), na osnovu kojih propisa tužitelji zasnivaju pasivnu legitimaciju i na čemu uporno istrajavaju u izjavljenoj reviziji, jer je šteta koju tužitelji trpe posljedica lišavanja slobode iz 1996. godine.

Slijedom svega navednog nije ostvaren revizioni razlog pogrešne primjene materijalnog prava koji tužitelji zapravo ističu zbog odbijanja tužbenog zahtjeva prema Brčko distriktu BiH (označen kao prvotuženi u podnesenoj tužbi) koji revizioni sud u tom dijelu nije cijenio iz razloga što je u prethodnom revizionom postupku o tome donesena odluka, zbog čega pobijanom drugostepenom odlukom koja se revizijom pobija, u žalbenom postupku žalba tužitelja nije ni razmatrana u dijelu odgovornosti Brčko distrikta BiH.

Iz navednih razloga odlučeno je primjenom odredbe člana 320. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj: 5/00, 1/01, 6/02, 11/05 i 20/06) kao u izreci ove odluke.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Damjan Kaurinović